

בש"פ 3927/14 - מדינת ישראל נגד פלוני

בבית המשפט העליון

בש"פ 3927/14

לפני: כבוד השופט א' רובינשטיין

המבקשת: מדינת ישראל

נ ג ד

המשיב: פלוני

בקשה שניה להארכת מעצר מעבר לששה חודשים לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה-מעצרים), התשנ"ו-1996, ולפי סעיף 10ג לחוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול), התשל"א-1971

תאריך הישיבה: ז' בסיון התשע"ד (5.6.2014)

בשם המבקשת: עו"ד סיון רוסו

בשם המשיב: עו"ד ניר פיינר

החלטה

א. בקשה להארכת מעצרו של המשיב, יליד 1996 בארבעים וחמישה ימים, מיום 10.6.14 או עד למתן פסק דין בת"פ 55669-10-13 בבית המשפט המחוזי לנוער בחיפה, לפי המוקדם, בגדרי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), תשנ"ו-1996 ולפי סעיף 10ג לחוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול), התשל"א-1971.

רקע

עמוד 1

ב. כנגד המשיב ושלושה אחרים הוגש ביום 27.10.13 כתב אישום (ת"פ 55669-10-13; להלן כתב האישום הראשון). כתב האישום מייחס למשיב עבירה של הריגה לפי סעיף 298 בנסיבות סעיף 29 לחוק העונשין, התשל"ז-1977; חבלה חמורה לפי סעיף 329 בנסיבות סעיף 29 לחוק; עבירת נשק לפי סעיף 144(ב) בנסיבות סעיף 29 לחוק העונשין; קשירת קשר לעשות פשע או עוון לפי סעיף 499(א)(1)(2) בצירוף סעיף 499(ב) בנסיבות סעיף 29 לחוק; גניבה מרכב ופירוק מרכב לפי סעיף 413ד(א) בצירוף סעיף 413ד(ב) בנסיבות סעיף 29 לחוק; שהיה בלתי חוקית לפי סעיף 12 לחוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952. יצוין, כי ביום בו הוגש כתב האישום, הוגש כתב אישום נוסף כנגד שלושה מעורבים אחרים בפרשה (תפ"ח 55698-10-13; להלן כתב האישום השני).

כנטען, האירוע נשוא שני כתבי האישום התרחש באתר בניה המצוי בין קרית אתא לשפרעם. בתום שעות הפעילות באתר, הועסקו באתר הבניה שומרים בשתי עמדות שמירה. בתאריכים הרלבנטיים, היה פארס חוג'יראת (המנוח) אחראי על האזור בו נמצא ציוד מכני-הנדסי שכלל מחפרים; בילאל סוועד (להלן בילאל) שמר עם המנוח על העמדה. נימר סוואעד, נאשם 3 בכתב האישום השני (להלן נימר) היה אחראי על עמדת השמירה האחרת, וויסאם עוראבי (להלן ויסאם) ועדוואן סוואעד, נאשם 2 בכתב האישום השני (להלן עדוואן) שמרו מטעמו על העמדה. נימר, עדוואן וענאד סוואעד, נאשם 3 בכתב האישום הראשון (להלן ענאד) הם אחים.

ביום 13.8.13 קשרו סאלם אלמעבדה, נאשם 1 בכתב האישום השני (להלן סאלם), עדוואן, נימר, איברהים אלסראיעה, נאשם 2 בכתב האישום הראשון (להלן איברהים), כאמל חסארמה, נאשם 4 בכתב האישום הראשון (להלן כאמל), טאהא גביס (להלן טאהא) והמשיב קשר לפרק ולגנוב חלקים מן המחפרים שבאתר הבניה. ביום 14.8.13 בסמוך לשעה 0200, בעת שעדוואן היה בעמדת השמירה, הגיעו סאלם, טאהא, כאמל, איברהים והמשיב ברכבו של טאהא בסמוך לכניסה לאתר הבניה והתקדמו רגלית לאזור חניית המחפרים; משהבחינו בשומרים חזרו החמישה על עקבותיהם והודיעו על כך לנימר. למחרת, ביום 14.8.13 בשעות הערב המאוחרות נסעו סאלם, איברהים, כאמל והמשיב - בתיאום עם עדוואן ונימר - במכוניתו של איברהים אל אתר הבניה; סאלם היה מצויד באקדח המסוגל לירות כדורים. סמוך לכניסה לשפרעם, הצטרף נימר לרכב והחליף את סאלם בנהיגה. נימר הסיע את הארבעה לשביל המוביל לאתר הבניה. הארבעה ירדו מהרכב, ונימר עזב את המקום. הארבעה הגיעו לחניית המחפרים, פירקו חלקי מחשב בשווי של עשרות אלפי שקלים, והטמינום במטע זיתים סמוך. עדוואן צפה על המקום ועדכן את הארבעה בנוגע לתנועת השומרים. לאחר הטמנת החלקים במטע, קשרו נימר וסאלם קשר לחזור לאזור חניית המחפרים ולירות בשומרים; השניים הודיעו על כך לעדוואן, וזאת כדי שימשיך לצפות. בנוסף, סאלם הודיע על כך לאיברהים, לכאמל ולקטין מתוך רצון שיחזרו עימו לאתר הבניה לשם הירי. כאמל סירב ועזב את המקום. בסמוך לשעה 0200 הצטרף ענאד לסאלם, לאיברהים ולמשיב. עדוואן דיוח לסאלם כי השומרים נמצאים בעמדת השמירה. בתיאום עם נימר, הגיעו סאלם, ענאד, איברהים והקטין לעמדת השמירה שם ישנו באותה העת המנוח ובילאל ברכבו של המנוח. הארבעה ניפצו את חלונות הרכב באמצעות מקלות ואבנים; סאלם התקרב אל דלת הנהג, וירה אל עבר המנוח ובילאל מספר כדורים. כתוצאה מהירי נהרג המנוח, מספר קליעים פגעו בבילאל והוא נפצע, וכן נחבל כתוצאה מפגיעת אחד המקלות.

הליכי המעצר עד תום ההליכים

ג. עם הגשת כתב האישום הוגשה בקשה למעצר המשיב עד תום ההליכים. נטען, כי קיימות ראיות לכאורה להוכחת אשמתו בביצוע המיוחס לו לרבות הודאתו במעשים הפיסיים המיוחסים לו. בדיון ביום 27.10.13 ביקשו באי כוח הנאשמים דחייה לשם לימוד חומר החקירה; בית המשפט הורה על עריכת תסקיר בעניינו של המשיב והדיון נקבע ליום 19.11.13. בתסקיר המעצר מיום 14.11.13 ציין שירות המבחן, כי קיים קושי בעריכת חקירה פסיכו-סוציאלית מקיפה

ביחס למשיב בהיותו תושב הרשות הפלסטינית. שירות המבחן עמד על הפער הקיים בין תיאור המשיב מפי משפחתו, לבין העבירות החמורות המיוחסות לו. בני המשפחה מסרו כי בכוונתם להציע חלופת מעצר אצל קרובי משפחה בישראל, אך פרטי החלופה לא ניתנו לשירות המבחן ומשכך לא בא זה בהמלצה לשחררו.

בדיון ביום 26.11.13 טענה באת כוח המאשימה לעניין קיומן של ראיות לכאורה להוכחת המיוחס לכלל הנאשמים בפרשה; בא כוח המשיב הסכים כי אכן קיימות ראיות לכאורה לעניין עבירת הנשק, עבירת קשירת קשר לגניבה מרכב ופירוק מרכב ולעבירת השהייה הבלתי חוקית, אך כפר בקיומן של ראיות לכאורה לעניין עבירת ההריגה. בדיון ביום 26.12.13 חזר בא כוח המשיב על עמדתו בדבר העדר קיומן של ראיות לכאורה לעניין עבירת ההריגה. בהחלטה מיום 19.1.14 הורה בית המשפט על מעצרו של המשיב עד תום ההליכים. נקבע, כי קיימות ראיות לכאורה בעניינו של המשיב גם לעניין עבירת ההריגה. עוד נקבע, כי נוכח העבירות החמורות המיוחסות למשיב ונוכח האמור בתסקיר, אין מתקיימות הנסיבות החריגות המצדיקות שחרורו לשטחים (מ"ת 55676-10-13, השופט י' ליפשיץ).

ביום 22.4.14 הוארך מעצרו של המשיב בהסכמה בארבעים וחמישה ימים מיום 27.4.14 (בש"פ 2854/14, הח"מ).

ההליך העיקרי

ד. בדיון ביום 14.11.13 הוקרא כתב האישום לנאשמים, ובדיון ביום 6.1.14 ניתן מענה לכתב האישום מטעם המשיב. בדיון ההוכחות ביום 20.3.14 העיד עד תביעה אחד בלבד, וזאת משהתברר כי המאשימה לא זימנה עדים מיוזמתה. בית המשפט הביע ביקורת על המאשימה אשר לא זימנה די עדים לשיבה, ועל באי כוח הנאשמים אשר לא הודיעו מראש על כוונתם לוותר על עדותם של מספר עדי תביעה. בדיון ביום 31.3.14 העידו שלושה עדי תביעה; באי כוח הנאשמים ויתרו על העדתם של מספר עדי תביעה אחרים. בדיון ביום 3.4.14 נשמעו ארבעה עדים ונשמעה עדות החלקית של עד נוסף, וזו הושלמה בדיון ביום 10.4.14. בדיון ביום 15.5.14 נשמעו שלושה עדי תביעה. לדיון ביום 26.5.14 הוזמנו חמישה עדים, אך באי כוח הנאשמים ויתרו על העדתם של ארבעה מהם ובא-כוח נאשם 3 ביקש לדחות את העדתו של העד החמישי ליום 28.5.14. בדיון ביום 28.5.14 העידו חמישה עדי תביעה. קבועים עתה שני מועדי הוכחות נוספים בחודש יוני (8.6.14, 23.6.14).

הבקשה

ה. בבקשה נטען, כי מסוכנותו של המשיב נלמדת מן העבירות המיוחסות לו ומנסיבות ביצוען. עוד נטען כי עובדת היותו של המשיב תושב הרשות הפלסטינית מקימה חשש להימלטות, המחייב כשלעצמו המשך מעצרו עד תום ההליכים. צוין, כי אכן חלף זמן רב בין מועד הגשת כתב האישום לתחילת שמיעת ההוכחות נוכח היקף התיק, אך כעת מתנהלות ישיבות ההוכחות בקצב סביר, בהתחשב בכך שבתיק נאשמים נוספים, וכן בהתחשב בניהולו של תיק מקביל עם שלושה נאשמים נוספים.

הדיון

ו. באת כוח המדינה ציינה כי המשיב בגר בינתיים, ועל פי פסיקה (בש"פ 1252/14) ניתן היה לבקש הארכה בתשעים יום; ומכל מקום, למשיב תפקיד מרכזי בפשע, והמסוכנות והחשש להימלטות בעינם. ועיקר, המשפט מתנהל כיום כסדרו, ויש לזכור כי בנוסף לעבירת ההריגה ישנן עבירות רכוש מתוחכמות שכללו גניבת רכוש רב.

ז. בא כוח המשיב ציין כי בידי להעמיד מפקחים לחלופה בשטח המדינה, תוך ערבויות ואיזוק; וכן טען כי הודאתו החלקית של המשיב חולצה מפיו 40 יום לאחר מעצרו תוך הפרת זכויותיו כחשוד וכקטין, לרבות חקירה ללא נוכחות הורה, איומים, שבירת שיניים והפשטה; הדבר הוברר אך זה לא כבר, ולא הוגשה בינתיים תלונה למח"ש. המשיב, כך נטען, ידע על כוונה להכות לשומרים אך לא לגבי הריגה; הוא תושב שטחים שבא לעבוד ונגרר לפרשה עגומה, והתיק יימשך זמן רב בשל פרשת ההמתה, מספר העדים רב ואנו בפתח הפגרה. לכן יש מקום לשחרור.

הכרעה

ח. הואיל והבקשה הוגשה להארכה ב-45 יום לא אדרש לשאלה העולה בהחלטת חברי השופט עמית בבש"פ 1252/14 מדינת ישראל נ' פלוני (18.2.14) באשר לקטין שבגר תוך כדי מעצרו.

ט. לגופם של דברים, רואה אני להיעתר לבקשת המדינה. תפקיד בית משפט זה בתיקים אלה הוא בקרת ההליך והשאלה אם נעה נקודת האיזון. על המסוכנות העולה מן הפרשה הקשה אין צריך להכביר מלים; התיאור שהובא מעלה מדבר בעדו, וראיות לכאורה נקבעו גם נגד המשיב. מעצרו אינו איפוא בשל היותו תושב שטחים אלא בשל המסוכנות, אף כי כמובן עילת ההימלטות מועצמת בנסיבות של תושב שטחים - אלא שבמקרים מסוימים ניתן לגבור עליה; לא כן במקרה דנן, בהקשר המסוכנות. בנסיבות כפי שתוארו, מתנהל המשפט כיום, לאחר עיכובים מתחילה, בקצב סביר; חזקה על בית המשפט המחוזי שיגביר את הקצב בתקופה הקרובה ועוד בטרם הפגרה כדי לקדם את התיק, והחלטה זו טובא בפניו. דברים אלה נאמרים בלא שאביע דעה על היתכנותו של עיון חוזר במעצר המשיב מטעמים כאלה או אחרים, הקשורים אם בראיות לכאורה ואם בחקירה, וזכויות הצדדים שמורות.

י. הבקשה מתקבלת איפוא בנתון לאמור, והמעצר מוארך ב-45 יום מ-10.6.2014.

ניתנה היום, ז' בסיון התשע"ד (5.6.2014).

שׁוֹפֵט